

ΒΟΒΟΥΣΙΩΤΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΒΟΒΟΥΣΙΩΤΙΚΑ
11^ο ΕΤΟΣ
ΔΙΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΟΝΗΣ ΔΡΟΥΓΙΑΣ
Κ. ΓΕΡΑΚΑΡΗ 6 - Τηλ.: 36 467
453 33 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 1995, Αρ. Φύλλου 68 - Έτος 110 - FAX: 0651 - 36467

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΗ ΒΟΒΟΥΣΑ 28-29/10/'95

Του Θαν. Δρούγια

Το ΥΠΕΧΩΔΕ ανέστειλε φαίνεται διά παντός τις κακές διαθέσεις της Δ.Ε.Η. και αυτό μας έδωσε μεγάλη ικανοποίηση και χαρά ώστε στο αντάμωμά μας, που έχουμε προγραμματίσει στη «ΒΟΒΟΥΣΑ», να είναι όλα θετικά και για τους προσκεκλημένους - προστρέξαντες φίλους και για τους περήφανους κατοίκους του χωριού, που βρίσκεται μέσα στον μεγαλύτερο δρυμό της ΕΛΛΑΔΑΣ.

ΠΡΩΤΗ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

«Έγκλημα μετά ληστείας» - έτσι η κοινότητα - το Δ.Σ. αποκαλούσε τη νέα επέμβαση της Δ.Ε.Η., στα γάρφαρα και ήσυχια νερά του Αώου αυτή η απόφαση έγινε σλόγκαν και πανώ - μ' άλλα, έξω από την Νομαρχία Ιωαννίνων κι οι αρμόδιοι κατάλαβαν κι αποφάσισαν να μη

γίνει το φράγμα πάνω από τη Βοβούσα.

ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ 2ΗΜΕΡΟΥ

Με ομιλίες και συζητήσεις, πάνω σε θέματα οικολογικά και φυσιολατρικά θα αναφερθούν ειδικοί επιστήμονες και άνθρωποι του χώρου και της πράξης και βέβαια, μετά από το ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ που έχει η κοινότητα για την ΕΘΝΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ της 28 Οκτωβρίου του 1940.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΛΑΪΤΣ

Θα γίνει προβολή σλαϊτς από τα ελληνικά

βουνά γενικά, το δικό μας χώρο και θα προβληθούν τοπία αξιοθαύμαστα απ' όλο τον κόσμο.

ΜΟΥΣΙΚΗ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

Το βράδυ του Σαββάτου διακεκριμένοι μουσικοί - σύγχρονοι οι Γκόγκος, Παρλαπός και ο Βαγγέλης Αγγέλης (κιθάρα τραγούδια δημοτικά ο τελευταίος) θα παίξουν διάφορα μουσικά κομμάτια. Όλες οι

εκδηλώσεις θα λάβουν χώρα στην καταπληκτική αίθουσα «ΠΕΡΔΙΚΗ» του επιχειρηματία «Σουηδού» «ΚΩΣΤΑ ΚΑΖΑΝΤΖΗ».

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

- Αντικυνηγετική πρωτοβουλία
- Φίλοι ελληνικής αρκούδας
- Περιοδικό «ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ»
- Mountain Wilderness (Διεθνής Οικολ. Οργάνωση).

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ ΠΟΥ ΓΡΑΦΟΥΝ ΚΑΙ ΠΟΥ ΕΜΠΡΑΚΤΑ ΑΓΑΠΟΥΝ ΤΗ ΒΟΒΟΥΣΑ

παρουσίαση δύο επιστολών από το Θανάση Δρούγια

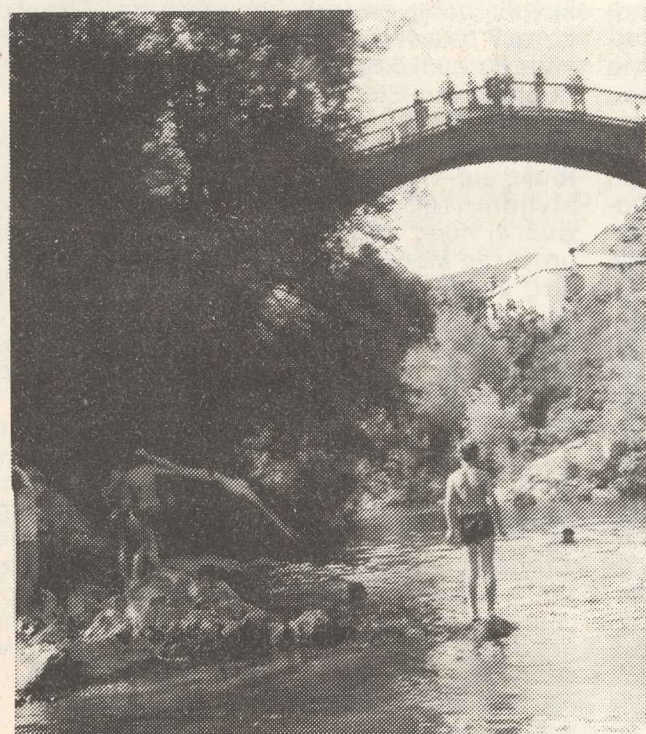
Αλήθεια εκτιμώ κι διορθώνουν' αυτό θα πει αγαπώ ιδιαιτέρως τους πραγματικό ενδιαφέρον. φίλους - αναγνώστες μας, Γιατί είναι αρκετοί που «καταπιάνονται» αυτοί που μπορούν να γράψουν ακόμη κι όταν μας ψουν αλλά...

Παραθέτω αυτά που έστειλαν δύο καλοί φίλοι: 1) Καλαφάτης Θανάσης 2) Νίκος Δήμου (από Θεσ/νίκη και Γιάννινα).

Θεσσαλονίκη 7-9-'95

ΑΠΟ ΤΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΒΟΒΟΥΣΑΣ ΣΤΗΝ ΑΒΔΕΛΑ

Γράφει ο Νίκος Δήμου
οδοντίατρος

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΜΕ ΤΗ ΦΥΣΗ δημιουργούμε προϋποθέσεις για σωστή αγωγή των παιδιών μας.

Αγαπητέ Θανάση
Η επιστολή που σου στέλνω έχει διορθωτικό χαρακτήρα ως προς το άρθρο στο προηγούμενο τεύχος της εφημερίδας «Βοβουσιώτικα» με τίτλο η «Προβολή του Θανάση Καλαφάτη».

Κατ' αρχάς η VIDEOTAINIA (με θέμα: την αναβίωση ενός παλιού εθίμου (Γκιλιότα) στις 24/6/95 αλλά και γενικότερα την Βοβούσα) η οποία προβλήθηκε το καλοκαίρι στην πλατεία του χωριού ήταν μία ιδέα αλλά και δημιουργία του Λεωνίδα Γλυνίδη (γαμπρού της Ευαγγελίας Μεσσήνη) ο οποίος διατηρεί εταιρεία VIDEOSΚΟΠΗΣΕΩΝ (FONS A.E.) με δύο ακόμη συνεργάτες στη Θεσσαλονίκη.

Η εταιρεία FONS A.E. έχει σύμβαση με το Σουηδικό Κρατικό κανάλι. Το Σουηδικό Κρατικό κανάλι μέσω του δημοσιογράφου Γιώργου Μάτσαρη (Ελληνας ο οποίος ζει και εργάζεται στη Σουηδία) έδειξε ενδιαφέρον για την ορεινή Ελλάδα και τους Βλάχους. Τότε λοιπόν ο Λεωνίδας Γλυνίδης επέλεξε ως αντιπροσωπευτικό δείγμα της ορεινής Ελλάδας την πανέμορφη Βοβούσα (και ως γαμπρός της Βοβούσας δεν θα μπορούσε να πράξει διαφορετικά!)

Την ιδέα αυτή την γνωστοποίησε σε μένα και στην σύζυγό του Βασιλική Μεσσήνη.

Αμέσως λοιπόν κινητοποιηθήκαμε για την υλοποίηση της VIDEOTAINΙΑΣ. Άλλωστε και μόνο η ιδέα ότι η Βοβούσα θα γινόταν γνωστή μέσω της τηλεόρασης στο πιο Βόρειο άκρο της Ευρώπης μας είχε συνεπάρει.

Φανταστείτε μια γλυκιά Αυγουστιάτικη νύχτα. Σκεφτείτε ότι βρίσκεστε στους πρόποδες της Βασιλίτσας στην Αβδέλα και ακούτε το κλαρίνο που παίζει στις ρίζες του γεροπλάτανου στην πλατεία.

Και ξαφνικά λεβεντόκορμα αγόρια και λυγρά κορίτσια ντυμένα στα ασπρόμαυρα να κάνουν την εμφάνισή τους. Σταματείστε να φαντάζεστε.

Όλα αυτά γίναν στην πραγματικότητα την νύχτα της 5/8/1995. Αυτά τα αγόρια και τα κορίτσια δεν ήταν άλλοι από την νεολαία της Βοβούσας που πήγαν να χορέψουν στην Αβδέλα ύστερα από πρόσκληση του εκεί συλλόγου σε μια εκδήλωση που διοργανώθηκε προς τιμή των Αδελφών Μανάκη. Οι Βοβουσιώτες και οι Βοβουσιώτισσες ντυμένοι με την παραδοσιακή στολή του χωριού μας, εξέπληξαν τους πάντες με την απλότητά τους, τη ζωντάνια τους και το ταλέντο τους. Και μέσα στα πολλά χειροκροτήματα υπήρχαν και αυτά των Βοβουσιωτών που συνόδεψαν την νεολαία του χωριού σ' αυτήν τους την εμφάνιση. Γι' άλλη μια φορά λοιπόν, ενάντια σε κάθε προσδοκία τα παιδιά αυτά δώσαν τον καλύτερό τους εαυτό και εντύπωσαν τους πάντες. Και επειδή θεωρώ χρέος μου αναφέρω σ' αυτό το σημείο όλους αυτούς που χορέψανε.

Συν. στη σελ. 2

Συν. στη σελ. 2

Εντυπώσεις από την Σκανδιναβία

Γράφει ο Βορρυσιώτης γιατρός Κώστας Χατζής

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΗΣ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Συν. από το προηγούμενο

Τα κτίρια της Στοκχόλμης, μεγαλόπρεπα, ένα καλύτερο από το άλλο. Δεν ξέρεις ποιά να πρωτοκοιτάξεις και ποιά να πρωτοθαυμάσεις.

Ένας Δραμινός κτηνίατρος με πάνω από 30 χρόνια στη Στοκχόλμη, πρόσφατος φίλος και τοπικός ξεναγός, μετά από πολλά

πράγματι μοναδική. Έχεις την ευκαιρία μέσα από το καράβι να δεις όλο το μεγαλείο της Σουηδικής πρωτεύουσας.

Την ένατη ημέρα στις συνολικές έντεκα ημέρες που κράτησε η εκδρομή ξεκινήσαμε με μεγάλο κρουαζιερόπλοιο, για την

Φινλανδού συνθέτη κλασικής μουσικής, του SIBELIUS. Άλλο του ξακουστού ΡΑΑΒΟ ΝΟΥΡΜΙ που προ μερικών 10ετιών, κέρδισε σε μία Ολυμπιάδα 8 (οκτώ) χρυσά меdάλλια.

Το τελευταίο ήταν του ενδόξου στρατάρχη Μανερχάιμ, που τον χειμώνα 1939-40 με τους τόσο λίγους και γενναίους Φινλανδούς αμύνθηκε ένδοξα στο Σοβιετικό κολοσό!

Σ' ένα τεράστιο πάρκο ήταν τοποθετημένο, σε μία κατάλληλη θέση ένα όργανο - αρμόνιο, φτιαγμένο από 25 τόννους ατσάλι. Το έργο είναι της γλύπτριας EILA HILTMENN το 1967.

Επιστροφή με το κρουαζιερόπλοιο στη Στοκχόλμη. Γλεντήσαμε στην απέραντη σάλα με διαλεχτή ορχήστρα, παρουσίασαν δε και πρόγραμμα χορού και τραγουδιού με έναν πολύ καλίσφωνο μινά και δύο έγχρωμες χορεύτριες.

Η διαδρομή με το κρουαζιερόπλοιο ήταν ολονύχτια.

Είπα ολονύχτια, αλλά δεν υπήρχε νύχτα. Γιατί ο ήλιος έδωσε μέσα στη θάλασσα στις 11.30 και αντέειλε ύστερα από τρεις ώρες, στις 2.30.

Αντί για νύχτα ήταν ένα σουσούρουπο, αρκετά φωτεινό. Ήταν αυτό που λέμε, το φαινόμενο, του μετά μεσονυχτίου ηλίου.

Την Κυριακή λοιπόν, 10η ημέρα, αφού αποβιβασθήκαμε στην αποβάθρα της Στοκχόλμης πήραμε τον δρόμο για την Ουψάλα. Ήταν αλήθεια απόλαυση να γλυστρά το πολυτελέ διαμέρισμα που λυμν, στην ροζ άσφαλτο της Σουηδίας.

Η Ουψάλα είναι μία πεντακάθα-

ξακουστό για την ακρίθεια στις μετρήσεις, σεισμολογικό κέντρο. Όσο μεγάλο ακούγεται το όνομα «Σεισμολογικό κέντρο της Ουψάλα», τόσο το κτίριο που στεγάζεται, είναι μικρό και άριστης κατασκευής. «Κατά το ουκ εν τω πολλώ το ευ»!

Η Ουψάλα μία πόλη κόσμημα, μ' ένα θαυμάσιο βοτανικό κήπο στη διάθεση των φοιτητών των αντιστοιχών σχολών.

Όύτε ένα σύνθημα στους τοίχους των σχολών που έλαμπαν από καθαριότητα. Η καθαριότητα ήταν εμφανής απ' όπου και αν περάσους. Ούτε ένα ξερό φύλλο, ούτε ένα χαρτάκι, πουθενά.

Γεγονός που δείχνει ότι όσοι περνούν από εκεί σέβονται το χώρο και δείχνουν έτσι και την ευγνωμοσύνη τους, γι' αυτό που τους παρέχει η πολιτεία.

Από την Ουψάλα, αφού πρώτα ακούσαμε ένα τμήμα της θρησκευτικής τελετής, με αρμόνιο-όργανο, στο καθεδρικό ναό της πόλης, θαυμασίες αρχιτεκτονικής, πήγαμε σ' ένα θέρετρο παραθαλάσσιο, πραγματικό ηλιοστασίο, στο χωριό SACTURNA. Η ομορφιά του χωριού ήταν απεριγραπτή. Όπου και να κοιτάξεις, έννοιωθες θαυμασμό και ευχαρίστηση.

Η εκδρομή τελείωσε με γλέντι σε ελληνική ταβέρνα στη Στοκχόλμη με ελληνική μουσική, όπου αισθανθήκαμε όλοι γεμάτοι Ελλάδα.

Κώστας Χατζής
Γιατρός - Βέροια

ρη πανεπιστημιούπολη με 100.000 πληθυσμό και 25.000 φοιτητές. Εδώ υπάρχει και το

Ο ΔΡΟΜΟΣ... ΠΡΟΣ ΛΑΪΣΤΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Όπου να πας, όπου διαβείς όπου και να περάσεις τούτο τον τόπο δεν μπορείς ποτέ να τον ξεχάσεις

τραγουδούσαν οι παπουδές μας σαν είμασαν μικροί και εμείς τους ακούγαμε και αναρροπώσταν: άραγε δεν υπήρχαν άλλοι τόσο όμορφα μέρη, δεν υπήρχαν κατάφυτα βουνά και κελλαριστά ρυάκια, φλογερά που ακολουγούσε μαζί με την καμπύνα της ταπεινής εκκλησίας δοξολογώντας τον Δημιουργό; Μόνο σαν μεγαλώσαμε και φύγαμε για πολυετείς μακρινές πολυβούρες, απρόσωπες, μόνο τότε νοιώσαμε τί ήταν αυτό που είχαμε.

Η ζωή κύληκε καταπάνω μας σαν αγριεμένο κύμα, σαν κιονιστήβια μας πλάκωσε. Παρ' όλα αυτά όμως βρήκαμε τη δύναμη να πάρουμε την απόφαση να επικοινωνούμε τακτικά με το μικρό ταπεινό χωριουδάκι όπου πρωτόδομα το φως του ήλιου, εκεί που παίζαμε αδελφωμένοι, σαν ήμασαν παιδιά, χωρίς να υποψιαζόμαστε πόση κακία, πόση συκοφαντία, πόσος καμψός υπάρχει έξω από τούτη τη μικρή γωνιά.

Ανεβαίνοντας κανείς στα Ζαγοροχώρια, θαρρείς και ξεφεύγεις απ' τα στατικά κλισιέ αυτού του κόσμου. Εδώ είναι ένα τοπίο αλλοιότυπο! Αν πεις μάλιστα να βγεις έξω από το Σκαμνέλι και να πάρεις το δρόμο προς τη Λαϊσία, το τελευταίο μα το πιο όμορφο από τα Ζαγοροχώρια, τότε βρίσκεται μπροστά σ' ένα θαύμα της φύσης, θαύμα του Θεού θα έλεγα καλύτερα, μιας και όλα όσα υπάρχουν γύρω μας και εμείς ακόμη οι ίδιοι είμαστε έργα δικά Του. Γιατί πραγματικά, μόνο ο Θεός θα μπορούσε να πλάσει ένα τέτοιο μεγαλείο αλλά και να το διατηρήσει αλώβητο, παρόδης τις προσπάθειες του ανθρώπου να το καταστρέψει, να το υποτάξει στους σκοπούς του, να το κάνει πειθήνιο όργανό του, χωρίς να υπολογίζει τύπο και κανόνα.

Το δάσος που ξεπληνώνει μπροστά σου είναι σαν ένα όνειρο. Πεύκα, οξείς και έλατα όλα μαζί τόσο αδελφωμένα και συντεταγμένα, που βλέποντάς τα κανείς θέλοντας και μη σκεπτεται τί αρμονία υπάρχει, όταν κυριαρχεί η αγάπη, η αλληλουποστήριξη, ο σεβασμός του ενός για τον άλλον. Σαν τύχει μάλιστα και περσίνες χειμώνα, τα μάτια σου θαμπώνονται στην τόσο ομορφιά. Θαρρείς και βρίσκεται στην Ελβετία. Μόνο σκέψις λείπουν για να συμληρωθούν το σκηνικό. Μα αν λείπουν αυτοί, δεν σημαίνει πως λείπει η ζωντάνια. Έτσι που στέκεται και θαυμάζει το παγωμένο τοπίο, ζάρωνται μια κιονομαλα νύφει πάνω σου. Γυρίζεις δίπλα, κοιτάξεις δεξιά κι αριστερά ξαφνιασμένος, άσπου διακρίνεις πίσω από τον κορμό ενός δένδρου μια μικρή φουντωτή ουρά να κινείται. Είναι ο σκυώρος που μόλις πριν κατέβηκε τρεχάτος από το κιονομένο δένδρο όπου είχε κτίσει τη ζεστή του φωλιά, για ν' αρκίσει τις τρέλλες, τα χοροπηδία και τα περάσματα σ' όλους τους άλλους κατοίκους αυτού του δάσους. Δεν κάνει διάκριση στον ξένο επισκέπτη, ούτε κάθεται να σκεφθεί πως ίσως κρατάς όπλο και θα τον σκοτώσεις. Γι' αυτόν είναι ένα πλάσμα σαν όλα τα άλλα. Τι και αν δεν μιλάς τη γλώσσα του, τα μάτια σου λένε πολλά και η καρδιά σου ακόμα περισσότερα. Μοιράζεστε και οι δύο τη σπάνια τούτη ομορφιά και κανένας δεν μπορεί να τη διακόψει, ούτε οι ριπές του παγωμένου αγέρα, ούτε οι νιφάδες του κιονιού που παλεύουν να ασπρίσουν όλο τον κόσμο (μας και τον κάνουν έτσι πιο αθώο), ούτε οι επιτακτικές φωνές των συντρόφων σου, ούτε τα χέρια σου που έχουν αρχίσει να παγώνουν. Ακόμα και όταν παίρνεις με βαθεία καρδιά, την απόφαση να φύγεις μέσα στην ψυχή σου έχει μείνει ανεξίτηλα χαραγμένη τούτη η σκηνή για να σου θυμίζει πως πάνω και πριν απ' όλα τα άλλα είναι πλάσμα της φύσης, είναι άνθρωπος και έτσι πρέπει να παραμείνεις.

Μα και άνοιξη να περάσεις και καλοκαίρι ακόμα, την ίδια ομορφιά συναντάς. Τι και αν δεν υπάρχουν κιάνια, υπάρχουν ταπεινά πολύχρωμα λουλουδάκια, κεντημένα πάνω στο πράσινο χαλί που έχει απλώσει το δάσος για να σε καλωσόρισει. Υπάρχει το ρυάκι που τρέχει ακούραστο, φουριόζικο να συναντάς το μεγάλο ποταμό. Τι ιστορίες κουβαλάει μέσα στα κρυστάλлина νερά του ούτε και μπορείς να φανταστείς. Αν ήξερες τη φωνή των νεφών θα μπορούσες να ακούσεις για νεράδες και ζωτικές, για πανέμορφες βοσκοπούλες, για απρόπτα παλληκάρια, για καλοκάγαθους βοσκούς και άκακα πρόβατα. Τι να σου πει για τα τρελά κατσίκια, για τα παιχνιδάρικα κοτσούρια που θαρρείς και βλήθηκαν να ξεπεράσουν τα ανδάνια και το 'χουν ρίξει στο τραγούδι, για τη ζωή που

ξεπηδάει ένα γύρω μέσα από πέτρες και βράχους, που κείτονται εκεί ποιος ξέρεις πόσα χρόνια, τα βλέπεις άλλωστε και μόνος σου.

Μα ο θαυμασμός σου για το τοπίο τραυματίζεται θανάσιμα, όταν προχωρώντας προς τη Λαϊσία η δασφάτος σταματάει και αρχίζει ο κοματόδρομος. Πόσες προσπάθειες έγιναν για την ολοκλήρωση του δρόμου ούτε πια μπορεί να θυμηθεί κανένας. Πάντα η ίδια κυνικά αρνητική απάντηση. «**Μα θα δώσουμε τριακόσια εκατομμύρια για τριάντα οικογένειες**»; Και οι αιτήσεις καταλήγουν στον κάλαθο των αχρήστων κάποιου σκονισμένου γραφείου των αρμόδιων Υπουργείων και της νομαρχίας. Τι τους ενδιαφέρει αυτοί; Εδώ ζούμε; Η μήπως και αποφασίζουν και καμιά φορά να έρθουν με το αυτοκίνητο να επισκεφθούν τούτα τ' απομονωμένα μέρη. **Σκεδόν έχουν ξεχάσει πως είναι και εδώ Ελλάδα.** Θυμούνται τη ξεχασμένη Ελλάδα, το τριτοκοσμικό κομμάτι της μόνο σε καμιά περίπτωση σεισμού, όπως συνέβη με τη Γρεβενά και την Κοζάνη, ή όταν συμβεί καμιά πυρκαγιά (περίπτωση της Βάλια Κάλντα). Και τότε το ενδιαφέρον διαρκεί όσο υπάρχει τηλεοπτική κάλυψη. Μόνο το σύνορα στο χάρτη και οι εκλογές που πλησιάζουν τους το θυμίζουν. Τότε οι υπεύθυνοι αποφασίζουν ξεφωκιά πως όσοι κατοικούν σε τούτα τα βουνά είναι ισότιμοι Έλληνες με τους Αθηναίους, γι' αυτό και έρχονται για να τα ξεχάσουν την επόμενη των εκλογών. Το αυτοκίνητο τους φέρνει για λίγα λεπτά της ώρας και τους ξαναγυρίζει πίσω στο υδροκέφαλο τέρας της πρωτεύουσας που με το θόρυβό του, τους εμποδίζει φαίνεται να ακούσουν τις κραυγές απόγνωσης των κατοίκων, να νοιώσουν τους φόβους τους, αλλά και τη λαχτάρα τους να μείνουν σε τούτα τα κόμματα και να τα προστατέψουν, όπως έκαναν και οι πρόγονοί τους, από κάθε επίβουλο εισβολέα.

Σε ποιά γλώσσα να τους μιλήσει κανείς. Αν τους μιλήσει στην εκκλησιαστική θα τους έλεγε πως ο καλός Ποιμένας, αν έχει εκατό πρόβατα και καθεί το ένα απ' αυτά, αφήνει τα ενενήντα εννέα και ψάχνει απελπισμένα να βρει το χαμένο και αν τύχει και το βρει, πιο πολύ χαίρεται γι' αυτό παρά για τα άλλα που δεν έχουν χαθεί. Έτσι και στην δική μας την περίπτωση. Καρπός να θυμηθούν οι κ.κ. αρμόδιοι του κρατικού κορβανά πως Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα των τριών εκατομμυρίων. Ελλάδα και Έλληνες και Ελληνίδες είναι και άλλα εκατομμύρια που μένουν διασκορπισμένοι στην υπόλοιπη χώρα. Ανάγκη από έργα δεν έχει μόνο η Ομόνοια, η Καισαριανή, ο Βύρνας και πολύ περισσότερο η Εκκλησία και τα Βόρεια πρόστατα, αλλά και η Θεσσαλία και η Ήπειρος και μάλιστα τα Ζαγοροχώρια και η Λαϊσία και η βοβούσα και το Περιβόλι και η Ζιάκα και τη Γρεβενά. Γιατί αν στα Βόρεια πρόστατα της Αθήνας μένουν λίγοι και εκλεκτοί, ζώντας μέσα στον πλούτο και στη χλιδή, αυτοί που τους στηρίζουν, αυτοί που δουλεύουν σαν είλωτες, που έχουν σκάσει τα χέρια τους και ψήθηκε το κορμί τους καθώς παλεύουν μόνοι και αβοήθητοι με τα στοιχεία της φύσης, βρίσκονται πίσω, εδώ στην **ξεχασμένη Ελλάδα.** Λίγος σεβασμός λοιπόν δεν βλάπτει, ούτε πάλι είναι τόσο κακό να θυμάστε εντοίε και τις υποχρεώσεις μας (όπως τις θυμολογούν οι ευλοκόποι των βουνών της Πίνδου), και όχι μόνο τα δικαιώματά μας.

Αν πάλι τους μιλήσεις στη γλώσσα των αρχαίων προγόνων μας, πάντα υπάρχουν αυτοί που φυλάξαν Θερμοπύλες, πάντα υπάρχουν οι διγενείς Ακρίτες. Και αν δεν είναι οι τριακόσιοι γενναίοι του Λεωνίδα τούτα τα γενναία της Λαϊσίας και των γύρω χωριών, τότε ποιοί άλλοι είναι; Όρες ώρες θαρρείς πως θα δεις γραμμένο και γι' αυτούς:

«Ω ξειν αγγέλειν Λακεδαιμονίους
ότι τίδε κείμεθα
τοίς κείνων ρήμασι πειθόμενοι»
μόνο που εδώ αντί για Λακεδαιμονίους υπάρχουν αρμόδιοι των Αθηνών.

Εκτός όμως απ' αυτά καλή είναι και πραγματικότητα όπως την αντιλαμβάνονται και οι μη αφηκνυόμενοι από τη γλώσσα του Ευαγγελισμού και των αρχαίων Ελλήνων. **Ο δρόμος από το Σκαμνέλι στη Λαϊσία, στη Βοβούσα, στο Περιβόλι, στη Ζιάκα και από κει στους Μαυρανεούς, με τελική απόληξη τα σεισμολογικά Γρεβενά και την Κοζάνη όπως και το παρακάτω ποή θα ενώνει το Ζαγοροχόρι με το Ηλιοχόρι και τη Λαϊσία είναι ένας δρό-**

μος τεράστιας εθνικής σημασίας.

Αυτόν τον δρόμο ακολουθούσαν οι παπουδές μας όταν ξεπνέονταν. Απ' αυτόν τον δρόμο πέρασαν στο Β' Παγκόσμιο πόλεμο οι Ιταλοί και οι Γερμανοί για να ξεχυθούν στην υπόλοιπη πεδινή Ελλάδα. Σήμερα τον ίδιο δρόμο ακολουθούν και οι Αλβανοί που κατεβαίνουν κατά εκατοντάδες και οδηγούνται στην Αθήνα, στην Θεσσαλονίκη και σ' άλλα μέρη της Ελλάδας.

Καθόλου κατώτερης σημασίας είναι και η εμπορική αξία αυτού του δρόμου. Μόνο η Λαϊσία περιβάλλεται από εκατό χιλιάδες στρέμματα δάσους. Απ' το δάσος αυτό ζούνε όχι μόνο τριάντα οικογένειες νερόντων που αποβάνουν στη Λαϊσία αλλά εκατοντάδες οικογένειες της πειραεικής Ελλάδας. Αυτό το δάσος αξίζει και πρέπει να αξιοποιηθεί. Εξάλλου οικονομικά οφέλη δεν προσέχονται μόνο από βιομηχανίες, αλλά και απ' την υλοτομία, τη γεωργία, την κτηνοτροφία.

Μια όμως και η Ελλάδα θεωρείται και είναι σαν η κατεχόμενη τουριστική χώρα, καλό θα ήταν να **βλέπουμε και την τουριστική σημασία του δρόμου.** Υπάρχουν τόσο όμορφα άλλα τέτοια τοπία στην Ελλάδα; Η χώρα μας δεν έχει μόνο ακρογιαλίες, άσπρα νησιά λουσμένα στο φως του ήλιου, πεντακάθαρες θάλασσες και βράκια λουσμένα στην θαλασσίνη αλμύρα, αλλά και δάση, νεφελοσκεπαστά βουνά και γραφικά ορεινά χωριουδάκια με λόγους και ρεματιές. Συνεπώς, αν κατασκευάσουν τόσα εκατομμύρια για την τουριστική ανάδειξη και προβολή της νησιώτικης Ελλάδας το 1/3 απ' αυτά μόνο αν δινότανταν για την τουριστική αξιοποίηση των δασών θα απέφεραν τριπλάσια έσοδα, αφού ο τουρισμός δεν θα περιοριζόταν μόνο το καλοκαίρι και στα νησιά, αλλά θα ήταν όλο το χρόνο στα ορεινά. Δεν έχει τίποτα περισσότερο γειτονική μας Ιταλία, ούτε και η Ελβετία και η Αυστρία, ούτε κάτι που να ξεπερνάει τούτη την απλή, φυσική, ανεπιτήδευτη ομορφιά της ορεινής Ελλάδας μας, όπως και την πατριάρδοστη φιλοξενία των Ελλήνων, προς όλους όσους έρχονται να τους επισκεφθούν. Προσπάθεια και έργα μόνο χρειάζονται, γιατί τούτος ο τόπος μπορεί και πρέπει να αναδειχθεί.

«Τα στα εκ των σών σου προσφέροντες...» λέγει ο ιερέας στη Θεία Λειτουργία. Και κάτι παρόμοιο συμβαίνει και εδώ. Εμείς απ' την ξεχασμένη Ελλάδα φωνάζουμε. Απ' τα δικά μας χρήματα, που βγαίνουν μέσα από την εκμετάλλευση για λογαριασμό και ωφέλεια άλλων του δασικού μας πλούτου, αλλά και μέσα απ' το κόπο, τον ιδρώτα, το μόχθο, την αγωνία μας να γίνουν έργα υποδομής για την αναζωογόνηση της υπαίθρου, των χωριών μας. Γιατί κάνουν λόγο και μάλιστα επιτακτικά για αποκέντρωση χωρίς να προσφέρουν κίνητρα για επιστροφή των ανθρώπων στα χωριά. Που είδατε να οικιστεί σ' άλλο μέρος της Ελλάδας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του κοσμού ολόκληρου ο νόμος που να λέει ότι «το κοράφι είναι δικό σου και τα πεύκα του Δημοσίου».

Μην ζητάμε να παίρνουμε μόνο για να κάνουμε έργα στην υπερκορεσμένη Αθήνα ή να κλείσουμε μαύρες τρύπες, αλλά και να προσφέρουμε σ' αυτούς που μας τα δίνουν. Ας ενδιαφερόμαστε για την ξεχασμένη Ελλάδα και εκείνη θα μας το ξεπληρώσει με πολλούς τρόπους. Ας πάψουμε να υπάρχει αυτή η κατάσταση που λέει ότι

«η Ελλάδα τρέχει τα παιδιά της
και αυτοκαταστρέφεται»
και στη θέση που να κυριαρχήσει η ελπίδα και η αισιοδοξία, το χαμόγελο στα πρόσωπα των νερόντων και η βεβαιότητα πως η πατρίδα δεν τους ξέχασε. Αλλωστε όπως λέει και ο ποιητής:

«Ολα πατρίδα μας
και αυτά και εκείνα
και τ' άλλα που έχουμε μεσ' τη καρδιά
και λήπουν αθόρυβα σαν ήλιου ακτίνα
και κράζουν μέσα μας
εμπρός παιδιά.»

Τίποτα δεν χαρίζεται, όλα με αγώνες και μόχθους κατακτούνται.

Ιωάννης Β.
Κογκούλης
Καθηγητής
Πανεπιστημίου
ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΦΡΕΖΑΣ
ΣΕ ΠΟΡΤΑΚΙΑ
ΚΟΥΖΙΝΑΣ
& ΝΟΥΛΑΠΑΣ

Νέο

ΑΝΑΓΥΦΑ ΠΟΡΤΑΚΙΑ
ΜΕ ΕΠΙΕΝΑΥΗ ΕΥΛΟΥ
ΣΕ ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΝΤΑΜΠΛΑΔΩΤΑ
ΠΟΡΤΑΚΙΑ

ΔΗΜΟΥ ΜΠΑΜΠΗΣ
ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ 67
(Βρυσούλα)
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΤΚ 452 21

Συν. από τη σελ. 1

Η VIDEOTAΙΝΙΑ αυτή θα προβληθεί τον Οκτώβριο του 1995 στη Σουηδία. Ο δημοσιογράφος Γιώργος Ματζιάης μας υποσχέθηκε ότι θα μας στείλει αντίγραφο της ταινίας όπως θα προβληθεί μονταρισμένη με τίτλους στο Σουηδικό κρατικό κανάλι.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσουμε όλο το χωριό που κινητοποιήθηκε για την υλοποίηση της ταινίας.

Ιδιαίτερο ζήλο έδειξαν οι: Χρόνης Δρογύγας (μπάρμπα Χρόνης) ο Νασιάρας, ο Θανάσης Χατζής, η σύζυγός του Ευρήνη Καρανάσιου η μητέρα τους Αγρόου, ο πρόεδρος συνεταιρισμού Στέργιος Νόλας, ο Αντιπρόεδρος της κοινότητας Αλέκος Δρογύγας, ο Βαγγέλης Νόλας, η πρόεδρος του πολιτιστικού συλλόγου Κατερίνα Νόλα, η Βαγγελιώ Δρογύγια και όλες οι νοικοκυρές της Βοβούσας που μας ξενάγησαν στα νοικοκυριά τους τα οποία είναι και η πολιτισμική παράδοση της Βοβούσας. Καθώς και όλους τους πιστορικούς της Βοβούσας με αρχηγό τον μικρό Δήμο (γυιό του Γραμματιά) που με την γραφικότητά τους μας δώσανε την ελπίδα για το μέλλον της Βοβούσας. Τους ευχαριστούμε όλους.

Με φιλικούς χαρακτηρισμούς και αγάπη γι' αυτόν τον όμορφο τόπο που φέρει το όνομα Βοβούσα!

Θανάσης Καλαφάτης

ΑΠΟ ΤΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΒΟΒΟΥΣΑΣ ΣΤΗΝ ΑΒΔΕΛΑ

Γράφει ο Νίκος Δήμου
οδοντίατρος

Συν. από τη σελ. 1

Αγόρια: 1) Θανάσης Μπίνας (Χατζημπίνας) 2) Χαράλαμπος Δήμου 3) Στέφανος Γ. Βασιώτης 4) Νίκος Ζ. Δήμου (του μαραγκού) 5) Γιάννης Β. Δήμου 6) Γιώργος Ευαγ. Νόλλα 7) Γιάννης Ευαγ. Νόλλα 8) Βασίλης Στ. Νόλλα, 9) Στέφανος Αθ. Σταγκογιάννης 10) Τάκης Κούσκος 11) Νίκος Ζ. Δήμου.

Κορίτσια: 1) Φρειδερίκη Μούσιου 2) Τζένη Ιωαν. Μούσιου, 3) Κατερίνα Νόλλα 4) Κατερίνα Γ. Βασιώτη 5) Βαγγελίτσα Σταγκογιάννη 6) Ζωίτσα Ηλ. Πέτρου 7) Βασιλική Κ. Δήμου 8) Μάγδα Β. Βόβα 9) Ζωή Κούσκου 10) Μαρία Κούσκου 11) Παρασκευή Κούσκου.

Μπράβο λοιπόν σ' όλους αυτούς, στο Σύλλογο που δέχθηκε να συμμετάσχει και στους Βορρυσιώτες που έφτασαν στην Αβδέλα για συμπαράσταση. Αλλά και πολλές ευχαριστίες στο σύλλογο της Αβδέλας για την πρόσκληση και την φιλοξενία.

Νίκος Δήμου

Ένα νέο S.O.S. για τη ΒΑΛΙΑ-ΚΑΛΝΤΑ

Από το περιοδικό «ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ»

Οι φίλοι της ελληνικής αρκούδας» (βλέπε περιοδικό «ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ» αγωνίστηκαν επί χρόνια για τη σωτηρία του Εθνικού Δρυμού της Βάλια-Κάλντα από τα σχέδια της Δ.Ε.Η., που απέβλεπαν στην κατασκευή ενός υδροηλεκτρικού φράγματος στον πυρήνα του.

Να πάλι, που πρέπει να καταγγείλουν στον ελληνικό λαό, την με πλάγιό τρόπο, σχεδιαζόμενη πάλι από τη Δ.Ε.Η., άλωση του πιο παρθένου τμήματος της περιφερειακής ζώνης της Βάλια-Κάλντα, με την κατασκευή νέου υδροηλεκτρικού φράγματος, κοντά στο χωριό Βοβούσα, του Νομού Ιωαννίνων, στις όχθες του Λώου ποταμού.

Το φράγμα αυτό, που προωθείται από τη Δ.Ε.Η. και διάφορα

τεχνικά οικονομικά συμφέροντα (βλέπε εργοληπτικές εταιρείες των Ιωαννίνων, αν γίνει θα αποκόψει τον πυρήνα του Εθνικού Δρυμού με την περιφερειακή του ζώνη και ιδίως με τον άξονα κίνησης της άγριας φύσης, προς τα υψώματα της Μόρφας και κατ' επέκταση, προς τον Εθνικό Δρυμό Βίκου-Αώου, που βρίσκεται μερικά μόλις χιλιόμετρα δυτικότερα.

Τα έργα επίσης αυτά, αν γίνουν, με τις διανοίξεις δρόμων, με τη χρήση εκρηκτικών και με το σκαπάνημα και τη μείωση της φυσικής ροής του ποταμού, θα ανατρέψουν την ευαισθητή οικολογική ισορροπία της περιοχής και θα οδηγήσουν στον αφανισμό πολλά και σπάνια είδη της ελληνικής

χλωρίδας και πανίδας, όπως οι ΑΡΚΟΥΔΕΣ, που έχουν την ατυχία να έχουν τον βιοτόπο τους στην ευρύτερη περιοχή.

Γι' αυτό και καταγγέλλουμε, για μια ακόμα φορά τη Δ.Ε.Η. και καλούμε τους χιλιάδες Έλληνες και Ευρωπαίους πολίτες, που βοήθησαν και πριν από 6 χρόνια τον αγώνα μας, να κινητοποιηθούν για μια ακόμα φορά.

Καλούμε επίσης τους φορείς των Νομών Ιωαννίνων και Γρεβενών, την τοπική αυτοδιοίκηση, τους ορειβατικούς και οικολογικούς συλλόγους, να υψώσουν νέα φωνή διαμαρτυρίας, πριν είναι πολύ αργά.

Για το Δ.Σ. η πρόεδρος Ρίτα Χαριτάκη ο γεν. γραμματέας Κώστας Τσίπρας

Εενώνας στη Λαϊσία

Νίκη Βέη

Τηλ.: 0653 - 81210

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΑ

Γιώργου Μπούκα

ομορφιά - δύναμη - υγεία

HOTEL
EL GRECO

Εξοπλισμένο με τις πιο σύγχρονες ανέσεις

Tsirigoti 8

(0651) 30726 - 30727

Ιωαννίνα

Fax 0651 - 30728

Η επιστήμη ανακαλύπτει το θαυματοουργό σκόρδο

ΜΕ ΕΝΤΑΤΙΚΟΥΣ ρυθμούς γίνονται τα τελευταία χρόνια μελέτες για την θεραπευτική αξία των φυτών, καθώς ολοένα και περισσότερα στοιχεία δείχνουν ότι η φύση έχει πολλά να προσφέρει στην διαφύλαξη της υγείας του ανθρώπου. Εξέχουσα θέση μεταξύ των προς μελέτη φυτών κατέχουν το σκόρδο και το κρεμμύδι, των οποίων η ικανότητα μείωσης της χοληστερόλης και των τριγλυκεριδίων του αίματος αποτέλεσε αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ γιατρών, που παλαιότερα δεν έδειχναν κανένα ενδιαφέρον για τη βοτανολογία.

Τα 10 τελευταία χρόνια, πλήθος εκθέσεων και άρθρων, που δημοσιεύθηκαν στα επιστημονικά περιοδικά «The Lancet», «British Medical Journal» και άλλου, έδειξαν ότι η τακτική κατανάλωση σκόρδου μειώνει τα λίπη του αίματος, περιορίζοντας την παραγωγή χοληστερόλης από το ήπαρ και επιταχύνοντας την αποβολή λιπαρών οξέων. Το σκόρδο έχει επίσης αντιοξειδωτικές ικανότητες και γι' αυτό μειώνει τον κίνδυνο αθηροσκληρώσεως. Κάποιοι ειδικοί, μάλιστα, υποστηρίζουν ότι το σκόρδο προκαλεί διαστολή των περιφερειακών αγγείων του αίματος, βελτιώνοντας έτσι την κυκλοφορία και μειώνοντας την αρτηριακή πίεση. Επιπλέον, εμποδίζει την συγγόληση των αιμοπεταλίων, των μικρών μορίων

του αίματος που σχετίζονται με τον σχηματισμό θρόμβων, ενώ την ίδια στιγμή αυξάνει την ινωδολύση, την φυσική θρομβολυτική αντίδραση του σώματος. Η αντιθρομβωτική δράση του σκόρδου ανιχνεύεται ακόμα και όταν έχουν περάσει 3 ώρες από την κατανάλωση μικρής σκελίδας σκόρδου μαζί με το φαγητό. Το πιο ενεργό συστατικό που περιέχει το σκόρδο

Ο ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΜΑΣ ΓΡΑΦΕΙ ο Γιώργος Μπίμπης

Είναι αλήθεια, ότι αυτή η εφημερίδα έγινε αναπόσπαστο κομμάτι στη ζωή των Βορρυσιωτών και κάποιων άλλων, που ασχολούνται με αυτό το χωριό στην περιοχή Ζαγορίου και θέλουν να γνωρίσουν τη ντόπια ζωή με τα προβλήματα. Ακόμη περισσότερο έγινε γέφυρα σύνδεσης με τους απόδημους Βορρυσιώτες. Οι λίγοι συνεργάτες που γράφουν ακούραστα όλα αυτά τα χρόνια, κατάφεραν να καθιερώσουν αυτή την εφημερίδα στα Μ.Μ.Ε. γιατί πράγματι είναι δύσκολο να επιτευχθεί κάτι τέτοιο στη σημερινή εποχή.

Όμως το μεγάλο ευχαριστώ ανήκει σε σας τους αναγνώστες, που αποδειχθήκατε να την κάνετε κτήμα σας.

Από το φύλλο αυτό και σε κάθε έκδοση, θα είμαστε κοντά σας με θέματα αθλητισμού και φυσικά το ποδόσφαιρο, γιατί εκτός από την κριτική μας, θέλουμε να ενημερώνονται και οι απόδημοι Βορρυσιώτες, σε ότι έχει σχέση με την δραστηριότητα του ΠΑΣ Γιάννινα, του Βελισσαρίου και των ερασιτεχνικών ομάδων της πόλης μας.

Ευχαριστώ τον Θανάση Δρούγια που μου εμπιστεύθηκε την επιμέλεια. Είναι γνωστό άλλωστε ότι ο Θανάσης είναι άνθρωπος του αθλητισμού, γνωρίζει πάτα πολλά και η εμπειρία του πολύτιμη.

Συν. στο επόμενο φύλλο

Προ 10ετίας είπα:

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΔΗΜΟΥ «ΜΗΤΡΩΟ ΑΓΡΟΤΩΝ» ΣΗΜΕΡΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ο.Κ. Είναι σε περίληψη που να ΕΟΚΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ τα πιάνουμε ΠΡΩΤΟΙ ΕΜΕΙΣ

Ο γνωστός πρόεδρος της Κοινότητας Βορρυσίας, Γεωπόνος - φιλόλογος - αρχαιολόγος είπα προ 10ετίας (στην υπηρεσία του) «ΜΗΤΡΩΟ ΑΓΡΟΤΩΝ». Σήμερα το εφαρμόζει η Κυβέρνησή μας. ΠΡΩΤΗ φορά βγαίνει πρόεδρος επιστήμονας όχι εκ των ενόντων αλλά με περαγμένη αξία.

Βορρυσιώτικα

ΔΡ. ΑΡΧ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΡΚΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
«ΙΟΝ ΜΙΝΟΥ» ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ

ΚΡΙΕΖΗ 37 ΤΗΛ. 6853 744
15233 ΧΑΛΑΝΔΡΙ - ΑΘΗΝΑ 6845 039

ΒΑΦΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ «Δ. ΜΠΑΓΙΑΤΗΣ» - ΥΙΟΙ
8ο χλμ. Ιωαννίνων - Κόνιτσα

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ «ΕΚΚΕΝΤΡΟ» ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ και ΣΙΑ
28ης Οκτωβρίου 26, τηλ. 20.800

είναι η αλλισίνη - η ουσία που ευθύνεται για την τόσο χαρακτηριστική οσμή του. Όσοι άνθρωποι θέλουν να ωφεληθούν στο έπακρον από την μεσογειακή διατροφή, μπορούν να τρώνε σκόρδο με το ψάρι και το κόκκινο κρασί τους και να καταπολεμούν την όχι και τόσο ευχάριστη οσμή του με μαϊντανό και σαλάτες. Η, αν το προτιμούν, μπορούν να καταπίνουν κάθε ημέρα μία ταμπλέτα σκόρδου (το έλαιο είναι λιγότερο αποτελεσματικό) η οποία παρέχει επαρκή ποσότητα αλλισίνης. Ο λαός, πάντως, επιμένει ότι τα οφέλη του σκόρδου δεν περιορίζονται στο καρδιαγγειακό σύστημα. Πέρα από το ότι κρατάει μακριά τα μικρόβια και εξοικονομεί το κακό, είναι διάσημο για την ευεξία που προκαλεί.

Dr Thomas Stuttford

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ

Ασφαλτοστρώθηκε και το υπόλοιπο του δρόμου, Φλαμπουράρι μέχρι Ελατοχώρι. Παράλληλα, ο εργολάβος έριξε καλίκια από Ελατοχώρι μέχρι εικονίσματα.

Σημάδια καλά, φαίνεται τελείωσαν τα ψέματα! σιγά σιγά, θα πάει η ασφαλτος στη Βορρυσία και εν συνεχεία θα ενώθει με το Περιβόλι αυτό προβλέπει η μελέτη.

Από Μόρφα προς Λαϊστό, το Δασαρχείο Ιωαννίνων ρίχνει καλίκια και έτσι θα δοθεί μια καλή βατότητα και σ' αυτό το δρόμο, που ενώνει τη Βορρυσία με τη Λαϊστό και εν συνεχεία με το Κεντρικό Ζαγόρι.

ΧΡΟΝΗΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΔΗΜ. ΧΟΡΕΒΑ
Παραδίδει μαθήματα Γαλλικής Γλώσσας
Τηλ. 26237

ΚΕΝΤΡΟ ΞΥΛΕΙΑΣ ΑΦΩΝ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ
1ο χλμ. Εθν. Οδού ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΗΜΟΥ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΣΤΟΑ ΟΡΦΕΑ ΚΤΙΡΙΟ Β' ΟΡΟΦΟΣ 2ος - ΔΙΑΜ. 12
ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 35786 & ΟΙΚΙΑΣ 21328

Τα «Βορρυσιώτικα» κυκλοφορούν σ' όλη την Ελλάδα καθώς και στα εξής ξένα κράτη: USA, CANADA, VENEZUELA, ARGENTINA, AUSTRALIA. Επίσης και στα Ευρωπαϊκά κράτη: Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Τσεχοσλοβακία, Ρουμανία, Γιουγκοσλαβία, Πολωνία.

ΔΕΩΝΙΔΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Special english
- Φροντιστήρια αγγλικών
- Πηγή Αγγλικής γλώσσας

«ΒΟΥΒΟΥΣΙΩΤΙΚΑ»

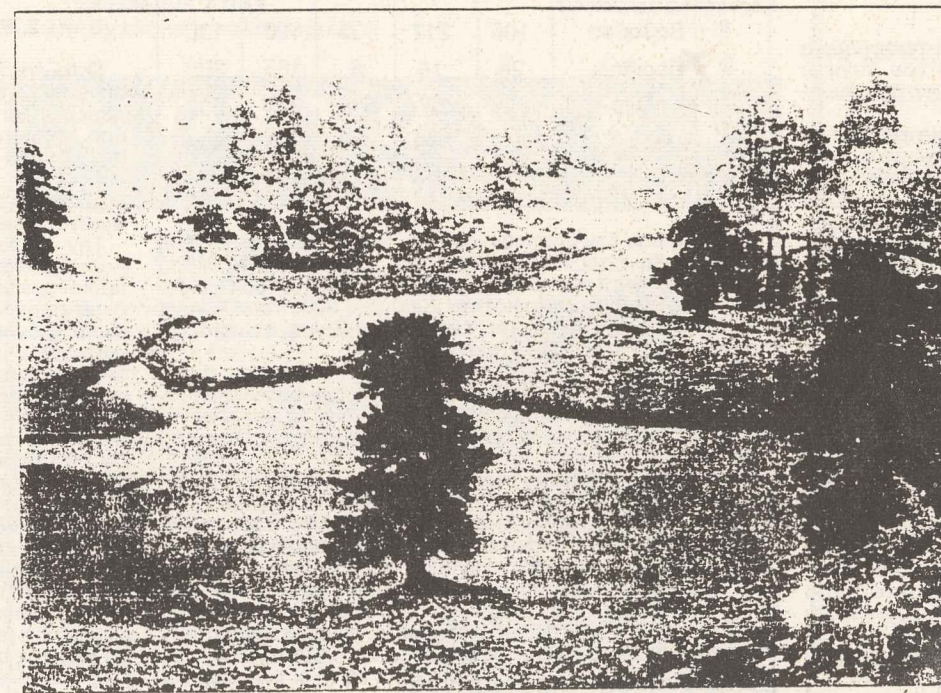
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΟΝΗΣ ΔΡΟΥΓΙΑΣ

Υπεύθυνοι
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΑΣΙΟΣ
ΧΑΤΖΗΜΠΙΝΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Λαογραφικές αποστολές
ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΑ
1. ΤΕΓΟΣ ΤΕΓΟΥ
Καθηγητής Πανεπιστημίου U.S.A.
2. ΧΑΤΖΗΣ ΚΩΣΤΑΣ - Ιατρός
3. ΠΕΤΡΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ - ΠΙΝΔΕΑΣ
Συγγραφέας Δημοσιογράφος
4. ΝΙΚΟΛΑΣ ΒΡΑΖΙΤΟΥΛΗΣ - Καθηγητής
5. ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΝΟΣ
6. ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΙΜΠΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤ. ΑΘΛΗΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ
Αρχισυντάκτης: ΘΑΝΑΣΗΣ ΔΡΟΥΓΙΑΣ

Ενάντια στην «αξιοποίηση»
της Περιοχής Ζαγορίου
και της ευρύτερης περιοχής
Ιωαννίνων

Ενα νέο S.O.S για την Βάλια Κάλντα

Του Χρόνη Δρούγια, γιατρού ιδρυτικού μέλους των «ΦΙΛΩΝ της ΑΡΚΟΥΔΑΣ»

Οι λίμνες Φλέγγα

Αώος). Επίσης στα Γιάννινα όλοι οι φορείς συμφωνούν για λειτουργία καζίνο. Πρέπει τώρα να εκμεταλλευτούμε την ευκαιρία που δίνουν τα ΕΟΚικά δάνεια.

Εάν τα ανωτέρω προκαλούν απορία, είναι απλά μία επαφή με την πραγματικότητα για τους ονειροπλόους αναγνώστες του περιοδικού «φύση και οικολογία».

Αυτός είναι ο τρόπος σκέψης της πλειοψηφίας γύρω μας. Δεν μπορώ να κρίνω αν είναι σωστός ή λάθος. Δεν υπάρχουν σημεία σύγκρισης μεταξύ ανομιών. Πρόκειται για δύο διαφορετικούς κόσμους, με διαφορετικά ιδανικά (αν υπάρχουν), άλλους σκοπούς (όταν οι στόχοι είναι διαφορετικοί δεν μπορεί να υπάρξει διάλογος) άλλη ηθική. Πρόκειται για δύο διαφορετικούς κόσμους που συνυπάρχουν τόσο στενά. Οι μεν αποτελούνται μειοψηφία και είμαστε δεκτικοί, καθημερινά όμως πυροδοτούμενοι από τα γύρω μας γεγονότα (και ίσως, αν συνεχίσουμε έτσι να καταστήσουμε και ψυχικά άρρωστοι) και οι δε που οργάνωνται και παύονται για τις κατακτήσεις τους.

Είναι λοιπόν αναπόφευκτη η σύγκρουση. Αν' αυτή σίγουρα ένας θα είναι ο νικητής. Η ΦΥΣΗ. Ο άνθρωπος θα χάσει την προοπτική του να την κατακτήσει πολύ πιο νωρίς από άλλες μορφές ζωής και η ομαλή εξέλιξη της φύσης θα

συνεχιστεί. Αν τυχόν μείνουν άνθρωποι πάνω στη γη θα είναι μια συνειδητοποιημένη και ΣΟΦΟΙ, ΟΣΟ ΟΛΑ ΤΑ ΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΗΣ, που δεν δάληκαν να κατακτήσουν, αλλά απλά να ζήσουν, να χαρούν, να πεθάνουν, σύμφωνα με τη φυσική νομοτέλεια και όχι από αυτοκινητιστικό ατύχημα, σφαίρα, βασανιστήρια ή ραδιενέργεια.

Αν εκλάβουμε τη γη σαν οργανισμό και τον άνθρωπο σαν ένα τμήμα αυτής της γης, η πλειοψηφία των ανθρώπων έχουν μεταλλαχθεί σε καρκινικά. Τα καρκινικά κύτταρα δεν επιδιώκουν όταν οργανισμός που ανήκουν πεθάνει. Εδώ φαίνεται πόσο ηλίθια είναι η ανθρωποκεντρική αντίληψη της ζωής. Μοιάζει με αυτοκτονία.

Η πλήρης ίαση της γης θα έλθει μόνο όταν δεν θα ακούγεται ήχος τυφεκίου (πολεμικού ή κυνηγετικού), κλαγγή μάχης, σιωπηλή χοιρομηχανή χορδεκτομηθέντων χειροματίζων, κρεσητή απογνώση γουρουνιού σε σφαγείο.

ΟΤΑΝ ΘΑ ΚΑΤΑΡΓΗΘΟΥΝ ΣΥΝΟΡΑ, ΠΑΤΡΙΔΕΣ, ΚΡΑΤΗ, ΕΘΝΙΣΜΟΙ

Τότε θα επέλθει ισορροπία και ευτυχία. Τότε θα σωθεί η Αλάσκα και ο Αρκάριος. Δεν θα υπάρξουν οικολογικές καταστροφές τύπου δασών Γιουγκοσλαβίας ή Περσικού Κόλπου, θα σωθεί ο νότος και στην προκειμένη περίπτωση, το Ζαγόρι (Ο Δι-

ΚΟΣ ΜΟΥ ΒΙΟΤΟΠΟΣ).

Η αλλαγή ηθικής ή αλλιώς η επίθεση των ανθρώπων με την άλλη ηθική (διοκεντρική) είναι η μόνη ουσιαστική λύση. Ισως ανάγεται μακριά στο μέλλον. Στο παρόν οφείλουμε να αγωνιστούμε και να συγκροτούμε για την σωτηρία ενός ακόμη δέντρου, για να μην πενέσει ένα ακόμη ζωντανό, για τους συντρόφους μας, για την ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ μας. Δεν μπορούμε να ανοίγουμε διαλόγους με φορείς ή εξουσίες και να μου λένε ότι συμφωνούν μαζί μου, μόνο και μόνο επειδή ψηφίζω, ενώ αυτό είναι εκ προοιμίου αδύνατο. (Στο κάτω - κάτω και η προσωπική επαφή μ' αυτούς δεν μου αρέσει γιατί με αηδιάζουν).

Ο τίτλος του άρθρου έπρεπε κανονικά να είναι: ΖΑΓΟΡΙ - ΓΙΑΝΝΕΝΑ: ΟΡΑ ΜΗΔΕΝ

Πραγματικά η κατάσταση στην περιοχή είναι τώρα ιδιαίτερα κρίσιμη. Εργολαβικοί - τρακτικά και υψηλοθεσίτες, αδηφάγοι, προσπαθούν να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία να «πετύχουν» επαγγελματικά και κοινωνικά.

Εγινε λοιπόν δημοπρασία του έργου εμπλουτισμού της λίμνης Παμβώτιδος, με νερά από Αραχθό, Μετασβετικό ίσως, από τη στιγμή που η λίμνη έχει υπερχειλίσει και το πλεόνασμα του νερού χάνεται, ενώ οι 3 από τις μεγαλύτε-

ρες από τις πηγές του εκρέουν, εν γνώσει των αρμοδίων, εκτός της υδάτινης λεκάνης. Επίσης υπάρχει από χρόνια μελέτη (έδρα φυσιολογία παν/μίου Ιωαννίνων), για τη λύση του προβλήματος της λίμνης, πάμφθηνη, οικολογικά ηθική αλλά ασύμφορη για τους μεγαλοκαρχαρίες.

Στο Βοιδομάτι ξεκίνησε Γεώτρηση στον πυρήνα του δρυμού, που σταμάτησε με παρέμβαση πολιτών. Οι καταπατητές επανήλθαν με έγγραφη περιβαλλοντική μελέτη και νέα όρια δρυμού μέσα σε μια εβδομάδα.

Προτάθηκε δημιουργία δρόμου που θα διασχίσει τον Βίκο από το χωριό Βιτρικό μέχρι το Μονοδένδρι, με χώρους για στάθμευση, μπαλκόνια αισθητικής απόλαυσης και καντίνες, γιατί το δικαίωμα να χαίρονται τον δρυμό του Βίκου έχουν όλοι οι πολίτες και όχι μόνο οι... ορειβάτες!!!

Στην Κόνιτσα σχεδιάζεται να γίνει τελεφερίκ που θα περνά από την χαράδρα του Αώου στην Γκαμήλα.

Στον Αώο, από καιρό, παλεύεται η έγκριση για κατασκευή φράγματος 3 km πάνω από την Βαδούσα για εμπλουτισμό φράγματος και λίμνης πηγών Αώου, που είναι και πάλι ανεπαρκές (Το φράγμα των πηγών Αώου είναι ήδη παράνομο και ο σχεδιασμός του εις τριπλούν λανθασμένος. Οι υπεύθυνοι αντί να κάτσουν στο σκομπί προτείνουν νέες μελέτες.

Την 27/4-95 έγινε διαδήλωση και διαμαρτυρία, Βορρυσιωτών και ομάδας πολιτών, ενάντια στην κατασκευή του νέου φράγματος στον Αώο, έδω από την Νομαρχία Ιωαννίνων. Ήταν η πρώτη συγκέντρωση που γίνεται στην περιοχή με θέμα το περιβάλλον.

Κανείς δεν ξέρει τι θα επιφέρει η κατασκευή της Εγνατίας, που περνά κάτω από το βουνό Ολίτσικα στην περιοχή της Δωδώνης (αρχαιολογικοί χώροι). Υπάρχει αντίδραση από πολίτες.

Δεν χρειάζεται να αναφερθώ στο κυνήγι, που, όσο παράξενο και αν φαίνεται, σε λίγο ξεκινά ο δεύτερος γύρος του. Με το λιόσπρω του χιονιού και με τους υπάρχοντες δασικούς δρόμους η πρόσβαση στις βουνοκορφές θα γίνεται ακόμη και με αυτοκίνητα. Κύριο θέμα των κυνηγών θα είναι και πάλι τα αγ. «κάτσικα».

Δεν ξέρω αν θα ξαναδώ το αγροτικό σκίσι που σήμερα (7/5/95) είδα σε μια κορυφή (δεν θέλω να δώσω στοιχεία) να τρέχει με θεαματικά άλματα στο χιόνι και με έκανε να καταλάβω ΠΟΣΟ ΑΤΕΛΕΣ ΕΙΜΑΙ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑ ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

ΜΗΛΙΑ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (ΑΜΕΡΟΥ):

Πρόταση για ένα ήπιο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης

Του Κώστα Στεφ. Τσίππηρα
Αγρονόμου - Τοπογράφου μηχανικού,
Πολιτικού μηχανικού D.E.A.
Χωροταξίας - Πολεοδομίας

Εισαγωγή

Μέχρι σήμερα δεν έγινε καμία συστηματική προσπάθεια για να μελετηθεί το ορεινό συγκρότημα του Λύκου Μετσόβου (βουνά της Βάλια Κάλντα), σφαιρικά και στο σύνολό του ως ενιαία οικο-γεωγραφική ενότητα.

Παρ' όλο που κατά καιρούς υπήρξαν σκέψεις και έγιναν συζητήσεις, σε τοπικό κυρίως επίπεδο, δεν προχώρησε ποτέ η συνδυασμένη ή ολοκληρωμένη μελέτη των διαθεσίμων του βουνού, πέρα από την απaráδεκτη «πρόταση της ΔΕΗ για την δημιουργία Υ.Η.Σ.» μέσα στα όρια του Εθνικού Δρυμού και την «μελέτη των οικοσυστημάτων της Βόρειας Πίνδου», που εκπόνησε το Μουσείο Γουλανδρή, (αφήνοντας όμως, κατά τη γνώμη μας λανθασμένα, έξω από το αντικείμενο μελέτης τους ορεινούς όγκους του Γράμιου και του Βοϊού).

Ενώ ένα βαθμό, κύρια αιτία ήταν το ότι το βουνό και η ευρύτερη περιοχή του αποτελούσε το όριο 2 Νομών (Ιωαννίνων και Γρεβενών), και 2 περιφερειών (Ηπείρου και Δυτ. Μακεδονίας). Πολλά προβλήματα και δυσλειτούργειες προέκυψαν από αυτό τον διαχωρισμό, όπως η ανταρτική διαχειρίση των δασικών συμπλεγμάτων, η πλημμελής δασο-προστασία, η μη ύπαρξη ενός οργανωμένου δικτύου υπηρεσιών και επικονιωνικών και σε τελευταία ανάλυση η μεγέθυνση των ενδο και διαπεριφερειακών ανισοτήτων, στα πλαίσια ακμία των ιδίων των γεωγραφικών ενότητων (Γιάννινα- Γρεβενά, αλλά και Μέτσοβο - Αμέρου, κ.λ.π.). Παράλληλα, στην περιοχή της Βάλια - Κάλντα έχουμε ένα από τα σημαντικότερα οικοσυστήματα του ελληνικού χώρου, καθώς δεν συνυπάρχουν, διατηρούνται και αναπτύσσονται στοιχεία του φυσικού (χλωρίδα, πανίδα, τοπίο) και κοινωνικού περιβάλλοντος (η ύπαρξη των βλαχοφώνων πληθυσμών και της ιδιαίτερότητας της κουλτούρας τους) με μοναδικά στοιχεία για τον ευρωπαϊκό χώρο. Τα φυσικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του συστήματος αυτού που αναπτύχθηκαν και σταθεροποιήθηκαν μέσα από μακροχρόνιες διαδικασίες, κανονισμών όμως στο άμεσο μέλλον κάτω από την επίδραση ραγδαίων μεταβολών που πραγματοποιούνται στο περιβάλλον, φυσικό και ανθρωπογενές, να μην ανταποκριθούν στις αναγκές για την επιβίωση τους προσαρμογές. Παρ' όλα αυτά και παρά τις πιέσεις για χωρίς ορια ανάπτυξη που δεχεται η περιοχή, ορισμένες δραστηριότητες, όπως ο τουρισμός, μπορούν ακόμα να τεθούν κάτω από λελογισμένο έλεγχο και οριοθέτηση, και ένας χωροταξικός σχεδιασμός που να λαμβάνει σοβαρά υπ' όψιν τις ιδιαίτερες του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, επιβάλλεται να προωθηθεί το ταχύτερο δυνατόν. Μία από τις υποενότητες, όπου θα μπορούσε να εφαρμοστεί ένας τέτοιος σχεδιασμός, είναι και η ευρύτερη περιοχή της κοινότητας Μηλιάς (Αμέρου) Μετσόβου, η οποία απαιτείται να μελετηθεί εντασσόμενη στην οικο-χωροταξική ενότητα της Βάλια - Κάλντα και όχι στα στενά διοικητικά πλαίσια, του Νομού στον οποίο ανήκει.

Τόσο κοντά στο «αναπτυγμένο» Μέτσοβο μα και τόσο μακριά από την «ανάπτυξη» (ακόμα και από αυτήν την κακώς εννοούμενη ανάπτυξη, που χαρακτηρίζει σήμερα τον Ελληνικό χώρο), η Βαχογιάνια Μετσόβου, το Αμέρου, όπως το αποκαλούν οι κάτοικοί του, απέχει μόλις 15 χλμ. από τον αυχένα της Κατάρης και μόλις 23 χλμ. από το Μέτσοβο.

Ενας κυριολεκτική θάλας δρόμος, (που ελπίζω ότι όταν θα διαβάζετε την εισήγηση αυτή θα έχει επιδιορθωθεί!), γεμάτος νεροφαγάδια και εδαφικές καθιζήσεις, οδηγεί σε ένα μικρό οροπέδιο, στα 1200 μ. περίπου, όπου βρίσκεται κτισμένο το Αμέρο, στις νότιες κλιτύς της Τούρας Μιλάη (1.535 μ.), προέκταση της πανέμορφης κορυφογραμμής Κακοπλεύρι (2.160 μ.), που αποτελεί ένα, (το Ν.Α.) από τα τέσσερα πανύψηλα βουνά που φράζουν γεωγραφικά την ζεστή κοιλάδα (Βάλια Κάλντα). Τα υπόλοιπα τρία είναι το Αυγό (2.167 μ., στα Β.Δ.), η Φλέγγα (2.759μ., στα Ν.Α.) και η Πυροστιά (1.967 μ., στα Β.Α.).

Στην Μηλιά ανήκει διοικητικά ένα μέρος από τον περίφημο Εθνικό Δρυμό της Πίνδου, που είναι από τους μεγαλύτερους της χώρας μας, καλύπτεται από μεγάλα δάση μαυροειδούς (pinus nigra), ρόμπιου (pinus heldreichii) και οξύας (fagus sylvatica), περιλαμβάνει πολλά σπάνια και ενδημικά είδη της Ελληνικής χλωρίδας (π.χ. cantauria vlachorum), 78 είδη πουλιών που φωλιάζουν στην περιοχή, (μεταξύ των οποίων ο βασιλαετός και ο χρυσαιτός και 8 είδη δρυκολαπιτών, στοιχείο που δείχνει την μεγάλη ορνιθολογική αξία της περιοχής) και 10 είδη θηλαστικών μεταξύ των οποίων η αρκούδα (ursus arctos), το αγριόγινδο (lupicapra rupicapra balcanica) και ο λύκος (canis lupus).

Όμως εάν η Μηλιά και η περιοχή της (4), είναι τόσο πλούσια σε άγρια φύση (και είναι κρίμα, που στα πλαίσια, μιας τόσο μικρής εισήγησης, δεν μπορούμε να δώσουμε μεγαλύτερη έκταση στο θέμα), άλλο τόσο είναι πλούσια σε ιστορία και σε παραδόσεις.

Κατοικείται, όπως άλλωστε και οι άλλοι 3 δορυφορικοί της Βάλια Κάλντα οικισμοί (Βοβούσα Ιωαννίνων, στα Β.Δ., Περιβόλι Γρεβενών, στα Β. και Τούρια Κρανιά Γρεβενών, στα Α.), από βλαχοφώνους Έλληνες, που με πολύ κόπο και μόχθο, έκτισαν τον οικισμό τους και ανέπτυξαν έναν σπουδαίο πολιτισμό, τα δείγματα του οποίου είναι πάντοτε ζωντανά στην γλώσσα, στην μουσική, στα ήθη και στα έθιμα των περιήρων κατοίκων του που, πράγμα μοναδικό, για ολόκληρη την Βόρεια Πίνδο (ίσως με εξαίρεση την Αγία Παρασκευή - Κεράσοβο του Σμόλικα), διατηρήσαν, παρά την γεωγραφική και οικονομική τους απομόνωση, τόσο τα πληθυσμιακά, όσο και

τα οικονομικά τους μεγέθη.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΑΛΙΑ - ΚΑΛΑΝΤΑ 1. ΞΕΛΙΞΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ						
A/A	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	1951	1961	1971	1981	1991
1.	Βοβούσα	106	217	135	190	135
2.	Περιβόλι	26	15	5	165	309
3.	Κρανιά	752	760	526	489	602
4.	Μηλιά	738	859	628	566	603

Δείκτες που δεν μπορούν ωστόσο να ερμηνευθούν in vitro, γιατί θα οδηγούσαν σε λανθασμένα συμπεράσματα, παρά μόνο in situ, γιατί π.χ. οι 309 «μόνιοι», κάτοικοι του Περιβολίου, είναι στην πραγματικότητα 2000 έως 3000 το καλοκαίρι και 1 η κανένας τον χειμώνα, ενώ για την Μηλιά, φαίνεται ότι προσεγγίζουν αρκετά την πραγματικότητα.

Το παραγωγικό πρότυπο της περιοχής είναι κυρίως αγροτικό και έχει συγκροτηθεί ως συνισταμένη των φυσικών δυνατοτήτων και περιορισμών που διαμορφώσαν το γεωγραφικό ανάγλυφο, το κλίμα και οι συνθήκες βλάστησης της περιοχής μελέτης.

Στις ομαλές περιοχές των κοινοτήτων κυριαρχεί η γεωργία, στην ζώνη του δάσους που βρίσκεται σε ομαλές εκτάσεις η κτηνοτροφία και η εκμετάλλευση του δάσους και τέλος στις αλπικές περιοχές κυριαρχεί η παραδοσιακή κτηνοτροφία, στην νομαδική ή ημινομαδική της μορφή. Η παραπέρα ανάλυση των οικονομικών δεδομένων των ΟΤΑ της περιοχής της Βάλια - Κάλντα, (η οποία και δεν αποτελεί αντικείμενο αυτής της εισήγησης), σίγουρα θα μπορούσε να μας δώσει χρήσιμα και τεκμηριωμένα συμπεράσματα γι' αυτό που οι περισσότεροι κάτοικοι και κάποιοι ειδικευμένοι επιστήμονες ήδη διασκέδωνται.

Και αυτό δεν είναι άλλο από τον σταδιακό περιορισμό των παραγωγικών διαδικασιών στην περιοχή, με αποτέλεσμα τον περιορισμό των εισοδημάτων που πραγματοποιούνται σε αυτήν, και την διασάλευση της παραδοσιακής ενότητας της κατοίκησης και των εποχιακών εξωστρεφών δραστηριοτήτων, που στο παρελθόν αποτελούσε τον κύριο μηχανισμό διαμόρφωσης του ανθρώπινου περιβάλλοντος.

Η επεξεργασία του βάλια π.χ. και η βυλγολιπτική, ανθισαν και εξακολουθούν να επιβιώνουν στο Αμέρο, για πόσο καιρό όμως ακόμα.

Εξ άλλου υπήρξαν και εξακολουθούν να υπάρχουν ποικίλες εισροές και εκροές αγαθών και υπηρεσιών μεταξύ Μετσόβου και Αμέρου, για πόσο όμως καιρό ακόμα ο όγκος των ανταλλαγών αυτών, θα παραμείνει σταθερός;

Και πώς, εν πάση περιπτώσει, θα αντιμετωπίσει η ευρύτερη περιοχή της Βάλια - Κάλντα και οι άνθρωποι που την κατοικούν το έτος 2000 και τα νέα οικονομικά, τεχνολογικά

και πολιτιστικά δεδομένα, που θα το συνοδεύσουν, την στιγμή που όλοι οι δείκτες μαρτυρούν καθυστέρηση και διεύρυνση των ανισοτήτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο;

Ένα από τα πιθανά σενάρια εξόδου από το αναπτυξιακό αδιέξοδο, περιλαμβάνει σίγουρα και τον τουρισμό.

2. Για ένα σενάριο τουριστικής οργάνωσης

Ο τομέας του τουρισμού εδώ και αρκετά χρόνια, κατέχει σημαντική θέση στους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης που παρουσιάζει ο ευρωπαϊκός χώρος. Παρουσιάζει κατά μέσο όρο ετήσια αύξηση 5,5% στην διαικροφωπή του ΑΕΠ, ενώ στο σύνολο του εξωτερικού εμπορίου της Ευρώπης ετήσια αύξηση 4%. Σε παγκόσμιο δε επίπεδο, η αύξηση της συμμετοχής του τουρισμού είναι περίπου 7% ετησίως στην διαμόρφωση του Ακαθάριστου Προϊόντος.

Την τελευταία δεκαετία γενικά, στον ευρωπαϊκό χώρο, παρατηρείται μία διαχρονικά αυξανόμενη ζήτηση τουριστικών προϊόντων ως αποτέλεσμα της σταθερής βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου και ταυτόχρονα σημαντική αύξηση του διαθέσιμου χρόνου διακοπών. Παράλληλα όμως παρατηρείται μία κρίση στον μαζικό τουρισμό (3) ιδιαίτερα στα μεγάλα παραδοσιακά τουριστικά κέντρα, που οφείλεται στην υπερασφάλιση δραστηριοτήτων και στον γιγαντισμό τους, αλλά και στην αλλαγή των καταναλωτικών και πολιτιστικών προτύπων του μέσου πολίτη. Ο μέσος τουρίστας σήμερα που προέρχεται από περισσότερες και διαφορετικές περιοχές διαθέτει και περισσότερο χρόνο και περισσότερα χρήματα αλλά και εμφανίζει τάσεις, για την αναζήτηση ενός άλλου εναλλακτικού τρόπου διακοπών, με λιγότερο κοσμοπολίτικο και μαζικό χαρακτήρα και μέσα από μία διαδικασία περισσότερο φυσική, υγιεινή, συμμετοχική και εναρμονισμένη με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Συνέπεια των παραπάνω είναι, σε παγκόσμια κλίμακα, ο λεγόμενος εναλλακτικός τουρισμός, να αντιπροσωπεύει ήδη το 30% της συνολικής τουριστικής δραστηριότητας, με διαρκώς αυξητικές τάσεις, ενώ δυστυχώς για την Ελλάδα, το ποσοστό αυτό, σύμφωνα με προσωπικές μου εκτιμήσεις, είναι κάτω από το 5%.

Η χώρα μας και η πιο ορεινή χώρα της Ευρώπης των 15 είναι (πάνω από το 50% του εθνικού μέσου εδάφους ξεπερνά σε υψόμετρο τα 800 μ.) και δεκάδες δρυμίες και υποβιότοποις παγκοσμίας σημασίας (ασχέτως εάν δεν τους προστατεύει) διαθέτει, αλλά και το πολυτιμότερο πλούσιο προσφέρει για να δεχθεί τέτοιου είδους τουρισμό. Και είναι πραγματικά κρίμα, περισσότερο από το 90% των επενδύσεων στον τουριστικό τομέα, να εξακολουθούν να κατευθύνονται απρογραγίστα προς τον παλιό εθνικό μας χώρο, και να συναντά κανείς στην Κέρκυρα ή στην Ρόδο (προσωπική μαρτυρία του υπογράφοντος) ξενοδοχολογία υπαλήθους, από ορεινά χωριά της Κόνιτσας ή των Γρεβενών, Βέροιας, θα μπορούσε κανείς να αντιπείνει ότι καλύτερα δεν έχουν ακόμα πραγματοποιηθεί επενδύσεις στον ορεινό χώρο (με εξαίρεση το Μέτσοβο, το Ξέλι, το Πήλιο και τον Πάρνασσό), γιατί εάν επαναλαμβανόταν το σενάριο της χωρίς όρια ανάπτυξης της νησιωτικής Ελλάδας, οι επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της ορεινής χώρας, θα ήταν καταστροφικές και ανυπολόγιστες.

Γι' αυτό και επείγει η θεσμοθέτηση μιας «εθνικής Χωροταξικής Πολιτικής για την Ορεινή Ελλάδα», την στιγμή που οι πιέσεις από οργανωμένα συμφέροντα κερδοσκοπικών και επιτηδεύων εμφανίζονται να επιβουλεύονται π.χ. τον Ολυμπο, αλλά και άλλα ορεινά συγκροτήματα, προτείνοντας σενάρια βίαιης τουριστικής ανάπτυξης, χωρίς σεβασμό προς τη φύση και τον πολιτισμό, αλλά και χωρίς την συμμετοχή των κατοίκων των ορεινών περιοχών, στους οποίους και επιφυλάσσουν τον ρόλο, στην καλύτερη των περιπτώσεων, του θάλασσου και φολκλορικού διακομητικού στοιχείου.

Συνέπεια των όσων αναφέρονται παραπάνω είναι να θεωρείται αναγκαία η ανάπτυξη ενός σεναρίου τουριστικής οργάνωσης που να προωθεί εναλλακτικές μορφές τουρισμού περισσότερο φιλικές προς το περιβάλλον.

Διακρίνοντας λοιπόν τον τουρισμό (6):

- από πλευράς αριθμού σε: μεμονωμένο και ομαδικό
- από άποψη φυσικών ορίων σε: εξωτερικό και εσωτερικό
- και από πλευράς οικονομικής διάστασης σε: λαϊκό και κοσμοπολίτικο, μπορούμε να καθορίσουμε από πλευράς επιδιωκόμενου σκοπού τις εξής εναλλακτικές μορφές τουρισμού:

- μ ο ρ φ ω τ ι κ ό τουρισμό	- τουρισμό χει- μερινών σπορ	- θρησκευτικό τουρισμό
- τουρισμό υγείας	- τουρισμό παρεχίμασης	- οικολογικό τουρισμό
- τουρισμό άθλησης	- ορεινό τουρισμό	- κοινωνικό τουρισμό
- τουρισμό περιπέτειας	- αγροτικό τουρισμό	- ήπια μορφή συνεδριακό τουρισμό κ.λ.π.

Αφού ΝΑΚΑ

Ψιδικά -Κεντήματα

ΖΩΝΤΑΝΗ Η ΕΛΛΑΔΑ

Στο μουσείο της ζωής μας του Παύλου Βρέλλη

Φαντασμαγορικό τα βράδια και φωτεινό την ημέρα, όσο και ο ΗΛΙΟΣ, δίνει το φάσμα... σ' όσους το επισκέπτονται ή σ' όσους μαθαίνουν, για το κολλοσσίο - παγκόσμιας κλάσης έργο - τα κέρνα ομοιώματα του Μουσείου Παύλου Βρέλλη στο Μπιζάνι - στην είσοδο της Ηπειρωτικής πρωτεύουσας τα Γιάννινα εκεί - στο χώρο που γράφτηκε η νεότερη ιστορία του πρωτό-μου, των ΝΕΟΕΛΛΗΝΩΝ του 40' εκεί πάλι, καλότυχη σύμπτωση, γράφεται η ελληνική ιστορία και χαράσσεται με εικόνα ζωντανά στους επισκέπτες, δικούς μας και ξένους, από τον δημιουργό καλλιτέχνη και πρωταθλητή, πραγματικό, σ' όλα του τα βήματα Παύλου Βρέλλη.

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Ας υποσχέθηκαν ολόκληρες
ΘΕΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ
«Αυτό που δεν μπορούν να πετύ-
χουν χιλίες λέξεις, κατορθώνει καλύτερα μία εικόνα». Όλα τα θέματα είναι ζωντανά - μιλάνε και συγκινούν αφα-

Νέα από τον παπα - Θανάση

Ο πολυάθλος κοσμοκαλόγερος της Ντουραχάν παπα Θανάσης συνεχίζοντας το εκπληκτικό του έργο στην απέναντι όχθη της λίμνης μας και μη ακούμενος μόνο σ' αυτό συνεχίζει (μετά την συμπαράδοσή στους ομοιοπαθείς των Γρεβενών) να μας εκπλήσει με την αποστολή δέκα τόνων (!!!) τροφι-
μων και δυό τόνων ρουσκισμού στους πρόσφυγες της Σερβίας. Η αποστολή δεν σταματάει αυτού. Ός στις 20 Οκτώβρη θέλει να γεμίσει άλλη μια ναυαλικά τρόφιμα και ρουσκισμό για να απαλύνει τον πόνο των προσφύγων.

Όσοι Γιαννιώτες λοιπόν προσέλθετε. Ένα μικρό σακουλάκι ρούχα, μια παλιά κουβέρτα, ένας τενεκός γάλα απ' τον καθένα μας είναι πολύ γι' αυτούς τους γεϊτόνους μας στις δύσκολες στιγμές που περνούν.

Από τον ραδιοφωνικό σταθμό του παπα - Θανάση «ο σπίνος» πληροφορούμαστε ότι θέλει να φτιάξει στην πόλη μας ένα εστιατόριο όπου θα σίτονται δωρεάν κάποιοι από-κληρησι της κοινωνίας μας (μάλιστα δίπλα μας). Θα βρεθεί κάποιος φορέας να του διαθέσει μια αίθουσα; Ουφόμεθα...

Απ' τον ίδιο σταθμό πληροφορούμαστε ότι στις 26 Σεπτεμβρίου γιόρτασε ο παπα Θανάσης τα εικοσιπέντε χρόνια από την μοναχική του κουρά και την ίδια μέρα το ίδρυμα που έφτιαξε ο ίδιος με τους συνεργάτες του μπήκε στον δέκατο πέμπτο χρόνο λειτουργίας.

Πάντα άγιος παπα -Θανάση.

ELIAS STAMATIS
Vacating and Travel
ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ
Captain
STEPHANOS STAMATIS
1. SPILADIΟΥ STR. 48100
PREVEZA - GREECE
TEL. 23003 - 29922 - 21025 - FAX: 29922
Α.Ο.Η. 51163
ATHENS 8657445
Τους συγχάρισμα
Βοβυσιώτικα
Η Χρυσάνθη Γεωργίου
Σταγιογιάννη είναι στο 3ο έτος
Ιατρικής στη Βενεζουέλα. Καλά
σχολάσματα.
Θάνατοι
• Στις 26 Αυγούστου 1995, στα
Σκόπια, όπου διέμενε τα τελευταία χρόνια, απεβίωσε ο
ΒΙΟΡΕΛΗΣ ΔΡΟΥΓΙΑΣ.
Στην ξενιτιά τη μακρινή
έδωσε την τελευταία βαθιά
πύρρον τον Βιορέλη αγαλιά
Χρόνης

Ξενώνες στη Βοβούσα
1. Ευαγγελή Αθ. Δρούγια
τηλ. 0656-31364
2. Αθανάσιος Σταγιογιάννης
τηλ. 0656-31526
3. Αντώνης Ακρίβης
τηλ. 0656-31526
4. Κώστας Καζαντζής (πρώην Περγίνης)
τηλ. 31.050
πάντα πρόθυμοι
για εξυπηρέτηση

νταστα τον επισκέπτη: είναι Πανεπιστήμιο ζωντανής παράδοσης για τη γενιά σου. Ο Παύλος διδάσκει θυμάται στο Πανεπιστήμιο μας, μερικά χρόνια αλλά πολύ κακό νομίζω είναι, που δεν έμεινε μόνιμα' θα είχε προσφέρει πολλά.

Ο παγκόσμια γνωστός καλλιτέχνης μας, είναι και καθηγητής, από αρκετά χρόνια της UNESCO όπως και παιδαγωγικός, ζωγράφος, συγγραφέας, και ποιητής. Δέχτηκε κατ' επανάληψη προτάσεις από πανεπιστήμια του εξωτερικού να διδάξει μόνιμα' όμως έμεινε πάντα πιστός αγωνιστής στα χώματά μας.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΔΡΟΥΓΙΑΣ

Ας υποσχέθηκαν ολόκληρες

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ
Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου
Γάμοι
• Στις 3 Σεπτεμβρίου 1995 στη Μητρόπολη των Ιωαννίνων η Ντίνα Βασ. Κούρκου στεφανώθηκε με τον Σπύρο Ευθυμίου.
• Στις 26.8.1995 στο χωριό Μουζαχάιοι Ιωαννίνων η Βασιλική Β. Δήμιου στεφανώθηκε με τον Δημοσθένη Κοινό.
• Στις 24 Σεπτεμβρίου 1995, στην εκκλησία των Αγίων Ταξιαρχών Σερβιανών Ιωαννίνων στεφανώθηκε η Χαριτήν Φειδά με τον Δημήτρη Βλάχο.
Στα νέα ταυρασμένα ξενάγρια ενχόμεθα να ζήσουν ευτυχισμένα.
Βαπτίσια
Ο Κώστας Ι. Τσιπαράς βάπτισε στην Αθήνα το νέο διάδοχό του και έδωσε το όνομα Ιωάννης.
Μετά τη βάπτισή ακολούθησε τριμυροβείο γλέντι σε κοσμικό κέντρο.
Τόσο στους γονείς όσο και στους παππούδες Γιάννη και Ισαβέλλα, τους ενχόμεστε να τους ζήσει.
Βοβυσιώτικα
Πέτυχαν
• Ο Δημήτριος Αλέκου Δρούγιας στο Πολυτεχνείο Βόλου, ως πολιτικός μηχανικός.
• Η Τζένη Ιωάννου Μουσίου στην Αισθητική Θεωρία

Μνημόσυνα
• Την 1η Οκτωβρίου 1995 έγινε το μνημόσυνο 40θήμερου, υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του πατρός και αδελφού Βιορέλη Αθ. Δρούγια.
Τα τέκνα Χρόνης και Στέργιος, ο αδελφός Χρόνης Δρούγιας.
• Μετά το μνημόσυνο, όλοι οι κάτοικοι πήραν τον καφέ στο καφεενάτο Τάσιου και εν συνεχεία το τραπέζι έγινε στο ξενώνα Καζαντζής (πρώην Περγίνης) το προσέβαλε ο γιος του Στέργιο και αδελφός, π.χ. Χρόνης Δρούγιας. Οι ίδιοι κατέθεσαν 30.000 στη Λαυρακίνη στη μνήμη του Βιορέλη.
• Στις 11 Οκτωβρίου 1995 απεβίωσε και κηρύχθηκε στη Λαϊκή η ΕΛΕΝΗ Γ. ΜΠΟΝΙΟΥ.
• Είς μνήμη της Ελένης ο Γιάννης Μπαρτζώπουλος και η γυναίκα του Νίτσα, καθώς και ο Χρόνης Δρούγιας και η γυναίκα του Μαρία Δρούγια - Γκόρδη προσέβαλε στην εκκλησία από 5.000 δρχ.
• Ο καλός χαρακτήρας της και η ευθύνη να εξυπηρετήσει τους πάντες, βοηθώντας τον σύζυγό της στο καφεενάτοπιό τους, δεν θα το ξεχάσουν οι Λαϊστίνοί για πολύ καιρό.
Εγκόσμια συλλυπητήρια στην οικογένειά της.
«Βοβυσιώτικα»

Θέλετε μουσικά όργανα
Στα καταστήματα των αδελφών
ΜΑΡΚΟΥ
Αβέρωφ και Στοά Αβέρωφ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ
Χειρουργός Ουρολόγος
Οδός Κοραή 4 (2ος όροφος)
Τηλ.: 31978
Ιωάννινα

κυβερνήσεις μας, (μάλιστα διά στόματος αρχηγών), πρώτα (Ν.Δ.) 100.000 θέσεις και στη συνέχεια (ΠΑΣΟΚ) 150.000 θέσεις, ο καλλιτέχνης μας οργάνωσε με αριστοτεχνικό τρόπο τη λειτουργικότητα του Μουσείου του ώστε μερικές δεκάδες, νέοι και νέες να βρίσκουν εργασία.

Φρονώ πως δεν πρέπει να στερηθεί κανένας Έλληνας - οποιασδήποτε ηλικίας, αυτό το ρίγος συγκινησιακής πατριωτικής φόρτισης που προσφέρει το Μουσείο ΠΑΥΛΟΥ ΒΡΕΛΛΗ για το καλό του τόπου - της Ηπείρου - της Ελλάδας.

Βοβούσα
Γιάννης Πινδέας 5.000
Θανάσης Πέτρου 5.000
Μαρία Αρχιπ. (το γένος Γεωργιάννη) 5.000
Θανάσης Ζ. Δήμιου 2.000
Χρυσάνθη Καρανάσιου (το γένος Μούσιου) 2.000
Βέροια
Οικονομία Χαριλάου Θεοδοσιάδη 5.000
Πρέβεζα
Γέρος Ντίνος 10.000
Ιωάννινα
Τσομπανός Παντελής 15.000

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
«ΑΣΤΕΡΙ» ΜΕΤΣΟΒΟΥ
• Αν η σκέψη σας για Μέτσοβο, θυμηθείτε το ξενοδοχείο «Αστέρι»
• Άλμπει και περιμένει εσάς και την παρέα σας
• Παραδοσιακή Μεταρβίτικη φιλοξενία και οικογενειακή ζεστασιά
• Για κρατήσεις: τηλέφ. (0656) 42222
FAX 41.267

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΖΙΩΓΑΣ
Εισαγωγές - Εμπόριο
• Μηχανοποιία καλιά OSTA και VAN - NEDER
• Χειρουργία καλιά ALTAI - Μοκέτες Ιταλίας SIT - IN
• Λευκά είδη MARTEX - LA FINESSSE
• Ταπετσορίες τοίκου - πλαστικά πλακάκια - Βενετικά σπορ
Γρ. Σακκά 3 - Γιαννίνα 45332 - Τηλ. 0651/36.667
FAX 0651/78.838 - Τηλ. οικίας 33.200

ΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Κουτσελιά
Προσφέρει αρνί στη γάστρα

PAVVILON
Το Ζαχαροπλαστείο σας
ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΡΓΗΣ
Προϊόντα ευρωπαϊκά

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΕΝΤΖΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Κοραή 8
Τηλ.: 39817 Ιατρείο
Τηλ.: 70153 Οικία
Ιωάννινα

Η ΠΙΝΔΟΣ ΤΟΥ '40

Μετά από 55 ολόκληρα χρόνια εορτάζουμε και φέτος το 40 φέροντας στη μνήμη μας την 28η Οκτωβρίου όπου οι κάτοικοι των χωριών του Γράμμου και της Πίνδου ιδιαίτερα την 5η πρωινή αυτή ημέρα ξύπνησαν από το κροτάλισμα των πολυβόλων και το Μουγκρητό των Ιταλικών αεροπλάνων και διερωτόντο τι να είχε συμβεί, το ραδιόφωνο ήρθε σε λίγο να τους ενημερώσει ότι η φασιστική Ιταλία μας εκήρυξε τον πόλεμο αυτό δεν τους πτόησε παρά τους ενθάρρυνε και όλοι τότε μαζί επρόσφεραν ότι μπορούσαν να προσφέρουν εις τους ολίγους Φαντάρους που ήτο τότες στην προκάλυψη έως να 'ρθουν οι ενισχύσεις που δεν άργησαν να 'ρθουν κι σε μικρό διάστημα να τρέψουν τους φρατέλους εις οπισθοχώρησιν.

Η φωνή της αείμνηστης Σοφίας Βέρμπο αντηχούσε και ενθάρρυνε

παιδιά της Ελλάδος παιδιά που σκληρά πολεμάτε επάνω στα βουνά παιδιά στην γλυκειά παναγιά προσευχόμεθα όλοι αξίζει να σημειωθεί ότι αι βουνοκορφές της Πίνδου δέχθηκαν το κύριο βάρος των επιχειρήσεων, όπου ο εχθρός κατατροπώθηκε εις φυγήν. Εκεί επάνω ο Μουσολίνι, διέθεσε την πεζή επίλεκτον Μεραρχία (Τζούλια).

Θανάσης Μάνος

Όταν στις 10 Νοεμβρίου 1940 είχαν φθάσει στην Αθήνα τα νέα για την συντριβή της Ιταλικής Μεραρχίας Τζούλια ο ανεπανάλη-

πτος Γεώργιος Βλάχος είχε γράψει στην καθημερινή επάνω εκεί στα βουνά της Πίνδου όπου υψώνοντο άλλοτε τα ιερά του Απόλλωνος και φύεται θαυπράσινος η Ελάτη. Ροδίζει τώρα μια νέα για την Ελλάδα ανατολή.

ΑΝΩ ΣΧΩΜΕΝ ΤΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ αλλά και πολύ παλαιότερα ένας φανατικός Λάτρης της Πίνδου ο Νικόλαος Πίχτος είχε γράψει σε άκρως αρχαϊζοντα όσο και λυρικά ελληνικά την ανατολή του Ηλίου στην καλοκαιρινή Πίνδο. Λάμπεις τις υποφέρει εις το σκοτεινόν ακρότατον βάθος της χώρας του νυκτερινού πινδαϊκού ορίζοντος. Η λάμψις γίνετα λευκός εινθινός όπερ διαρρηγνύει και συντριβή τα σκότη εν μέσω δε αυτών αναφαίνεται η ροδοδάκτυλος. Ηώς και εκλάμπει προάγγελος του φοίβου Απόλλωνος, και όταν ο ήλιος της Πίνδου έφτανε στο θερινό Ζενίθ ο Πίχτος έγραφε πάσα ζωή πάλλει και θάλλει και σφριγά. Η αύρα πνέει Ζωογόνος τα πτηνά άδουσι κελλικελαδώς. Τα άνθη μυροβολούσι τα ύδατα ακτινοβολούσι τα χρώματα σπινθηροβολούσι τα δάσι σφυρήζουσι όποια ποιό γλυκειά εικόνα.

Από αυτά τα μέρη ήρθαν να υποδουλώσουν και να μολύνουν αι ορδές του Μουσολίνι αλλά και όλης της γλυκειάς μας πατρίδος. Όλα αυτά μας κάνουν να ευχόμαστε όχι άλλο 40 όχι άλλο 40-44 και όχι άλλο 46-49. Ενωμένοι, αγαπημένοι, όλοι μαζί για μια Ελλάδα ευτυχισμένη.

Αθανάσιος Πάνος

Αγαπητέ κύριε Χρόνη

Με μεγάλη χαρά έλαβα την εφημερίδα σας, τόσο το νέο όσο και τα παλιότερα τεύχη, η οποία μου ξαναφέρει εντονότερα στο νου μου τις ωραίες εντυπώσεις μου της σύντομης επίσκεψής στο χωριό σας. Όλα όσα είδα και άκουσα ενθουσιασμένος τα μεταφέρω στους πατριώτες μου Βλάχους από τον Ασπρόπυργο και τους συντοπίτες μου από τα Φάρσαλα. Ο κύριος Γεώργιος Παπαγεωργίου, βλάχος από την Σμίλη Γρεβενών και υπεύθυνος των εκπομπών για την παράδοση της Δημοτικής Ραδιοφωνίας Λαρίσης, ύστερα απ' όσα του μετέφερα ενδιαφέρεται να καταγράψει και να προβάλει από ραδιοφώνου τα ήθη και τα έθιμα του χωριού σας σε συνεργασία με τη Δημοτική Επιχείρηση Τέχνης Πολιτισμού Λαρίσης (ΔΕΤΜΟΛ). Ελπίζω ότι σύντομα θα επικοινωνήσει μαζί σας.

Μαζί με αυτά τα λίγα λόγια σας στέλνω και το υπό δημοσίευση σύντομο ιστορικό του τόπου της καταγωγής μου που, ορφανεμένος πια από ότι καλύτερο είχε να επιδείξει τα τελευταία χρόνια, δυσκολεύεται να κρατηθεί εκεί που πρέπει,

καθώς και λίγες φωτογραφίες που φέρνουν, νοητά, κοντύτερα την Πίνδο.

Δεν μπορώ να μη γράψω για τη στεναχώρια μου διαβάζοντας στον τύπο σχετικά με τις νοσηρές προθέσεις του «ελληνικού» (παρα) κράτους των Αθηνών που επιχειρεί με τον πολιτισμό των απολίτιστων της πλατείας Κολωνακίου να αλώσει ότι αγνό και αμόλυντο έχει παραμείνει τέτοιο στο δύσμοιρο αυτό τόπο.

Είμαι όμως βέβαιος παρ' όλα αυτά πως, ένας τόπος που οι άνθρωποι του τον βιώνουν και δεν τον θεωρούν απλά εκ του μακρόθεν, ένας τόπος που οι άνθρωποι του τον αγαπούν και το δείχνουν σε κάθε ευκαιρία, δεν μπορεί παρά να μη χαθεί ποτέ. «Η ομορφιά θα σώσει τον κόσμο» έγραψε προφητικά ο Ντοστογιέφσκι. Γι' αυτό πρέπει να σωθεί η Βοβούσα, η Βάλια Κάλντα, ο Ασπροπόταμος, η Πίνδος. Για να σωθεί ο άνθρωπος.

Με πολλούς χαιρετισμούς και να είσθε πάντα καλά.
Νικόλαος Χρ. Δεληδήμος
Δικηγόρος
25ης Μαρτίου 14 - Φάρσαλα
Τηλ.: 0491 - 24942

Λάβαμε την μεστή καθ' όλα «αφηγηματική» παρουσίαση του αγαπημένου σας, τόπου - ΧΑΛΙΚΙ Ασπροποτάμου και μας συγκινήσατε αφάνταστα.
Παίρνει σειρά δημοσίευσής. -
ΒΟΒΟΥΣΙΩΤΙΚΑ

Φίλε αναγνώστη η συμμετοχή σου στην έκδοση της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΜΑΣ θα μας ενθαρρύνει.

«ΒΟΒΟΥΣΙΩΤΙΚΑ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ώρα 07.30 - 10.00 Εκκλησιασμός

Ώρα 10.00 - 10.30 Καφές, Αναψυκτικά

Ώρα 10.30 - 11.00 Χαιρετισμός Προέδρου Ενώσεως Ζαγορισίων Αθηνών και λοιπών επισήμων.

Έναρξη Συνεδρίου

Ώρα 11.00 - 11.30 Πρώτη Εισήγηση, ομιλητής Παναγιώτης Ζυγούρης. Θέμα: «Β' Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τρόπος εφαρμογής του στο Ζαγόρι».

Ώρα 11.30 - 12.00 Δεύτερη εισήγηση, ομιλήτρια Βούλα Τσίλη. Θέμα: «Συνένωση Κοινοτήτων».

Ώρα 12.00 - 12.30 Τρίτη εισήγηση, ομιλητές α) Γαβριήλ Παπαναστασίου, Πρόεδρος Αναπτυξιακού Συνδέσμου Κεντρικού και Δυτικού Ζαγορίου και β) Δημήτριος Θεοδωρίκας, Πρόεδρος Αναπτυξιακού Συνδέσμου Ανατολικού Ζαγορίου. Θέμα: «Γενικά προβλήματα του Ζαγορίου».

Ώρα 12.30 - 13.30 Παρεμβάσεις συνέδρων, λήξη συνεδρίου. Δεξίωση.

Ο γεωπόνος και καθηγητής πρόεδρος της κ. Βοβούσας κατέπληξε με τις εισηγήσεις του - απαραίτητοι οι μορφωμένοι παράγοντες, στην εποχή που ζούμε.

Θ.Δ.

4-10-95 κάνετε ν' ακουστεί η φωνή όλων των Βοβουσιωτών στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό. Ελπίζω οι συμπατριώτες μας να το αναγνωρίζουν αυτό και να σας δείχνουν την συμπαράστασή τους σε κάθε βήμα σας. Χαιρετισμούς από όλους μας σε όλους σας.

Με πολύ αγάπη Στέργιος

Αγαπητέ μας κύριε Θανάση,
Ευχόμαστε όλοι σας να είστε καλά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για τα καλά σας λόγια και εγκώμια στα «Βοβουσιώτικα». Η εφημερίδα είναι καταπληκτική και οι χρωματιστές φωτογραφίες είναι πολύ πετυχημένες. Η ποικιλία των άρθρων αρκετά ικανοποιητική και πολύ ενδιαφέρουσα.

Σας παρακαλώ να διαβιβάσετε τους χαιρετισμούς μας στην οικογένειά σας και ειδικά στον αξιοθαύμαστο αγέραστο μπάρμο Χρόνη.

Οι δυό σας διά μέσω της εφημερίδας

Διαβάτη ελάτωσε το βήμα σου
Σταμάτησε λιγάκι
και πιες από εμένα
το Δροσερό νεράκι

(Θανάσης Πάνος) η Βρυσούλα

Διά την Βρύση στην Διακλάδωση Λαρίσης Βρυσχωρίου από Κον Δροβύγιαν